

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 29.08.2017 № 69-рк/к

КРАСНОГРАДСЬКА МІСЬКА
РАДА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*63304, Харківська обл.,
Красноградський р-н, м. Красноград,
вул. Бельовська, 94*

Щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

В ході дослідження ринків оренди комунального майна встановлено наступне.

КРАСНОГРАДСЬКА МІСЬКА РАДА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – Міська рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код – 04058686, місцезнаходження: 63304, Харківська обл., Красноградський р-н, м. Красноград, вул. Бельовська, 94. Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Частиною другою статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України "Про захист економічної конкуренції".

З метою врегулювання організаційних і майнових відносин, пов'язаних з орендою майна, що є спільною власністю територіальних громад міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми, керуючись Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законами України "Про місцеве

самоврядування в Україні", "Про оренду державного та комунального майна", рішенням 10 сесії Красноградської міської ради 7 скликання від 25.03.2016 № 248-VII затверджений Порядок надання права оренди майна спільної власності територіальних громад міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми (надалі – Порядок передачі в оренду майна).

Відповідно до статті 20 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" та Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287, зі змінами, органи місцевого самоврядування, зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема, такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Втім, Порядок передачі в оренду майна не погоджувався з Харківським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України.

Натомість, окремі пункти Порядку передачі в оренду майна не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції з огляду на наступне.

1. Відповідно до частини четвертої статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" орендодавець відмовляє в укладанні договору, зокрема, в разі якщо орган Антимонопольного комітету України не дає згоди, виходячи з підстав, наведених в абзацах другому – четвертому частини другої цієї статті.

При цьому, згідно з частиною другою статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" орендодавець у п'ятиденний строк після дати реєстрації заяви повинен надіслати копії матеріалів до органу Антимонопольного комітету України у разі якщо:

– підприємство, його структурний підрозділ, щодо цілісного майнового комплексу якого надійшла заява про оренду, або ініціатор укладання договору оренди згідно із законодавством займають монопольне становище на ринку;

– внаслідок укладання договору оренди підприємець або група підприємців можуть зайняти монопольне становище на ринку;

– сумарна вартість активів або сумарний обсяг реалізації товарів (робіт, послуг), що належать об'єкту оренди та ініціаторові укладання договору оренди, перевищують показники, визначені законодавством.

Втім, Порядок передачі в оренду майна не містить положень щодо встановлення обов'язку орендодавця звернутися до органів Антимонопольного комітету України у випадках визначених законодавством.

Відсутність в порядку передачі в оренду майна положень щодо отримання висновків органів Антимонопольного комітету України про можливість оренди може порушувати механізм контролю за концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання, метою якого є запобігання монополізації товарних ринків, зловживання монопольним (домінуючим) становищем, обмеження конкуренції.

Окрім того, з урахуванням положень частини четвертої статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" ненадання згоди органами Антимонопольного комітету України є підставою для відмови орендодавцем в укладенні договору оренди та може мати негативні наслідки у вигляді розірвання укладеного договору оренди за результатом розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Відповідно до частини першої статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" фізичні та юридичні особи, які бажають укласти договір оренди, направляють орендодавцеві, зазначеному у статті 5 цього Закону, заяву, проект договору оренди, а також інші документи згідно з переліком, який затверджено Наказом Фонду державного майна від 15.02.2013 № 201 (надалі – Перелік документів, які подаються орендодавцеві для укладення договору оренди майна).

Втім, пунктами 3.1.1. та 3.1.3. Порядку передачі в оренду майна встановлено необхідність подачі документів не передбачених чинним законодавством.

Таким чином, Міська рада, встановивши Порядком передачі в оренду майна необхідність подання разом із заявою про оренду комунального майна не передбачених частиною першою статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" документів встановила для суб'єктів господарювання не передбачені чинним законодавством обмеження.

Крім того, абзацом третім пункту першого Переліку документів, які подаються орендодавцеві для укладення договору оренди майна встановлено, що разом із заявою про оренду цілісного майнового комплексу подається, зокрема, копія відповідного рішення органів Антимонопольного комітету України про надання дозволу на концентрацію відповідно до підпункту 3.9.9.3 пункту 3.9 глави 3 Положення про порядок подання заяв до антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання затвердженого розпорядженням антимонопольного комітету України від 19.02.2002 № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.03.2002 за № 284/6572, або копія попередніх висновків органів антимонопольного комітету України про відсутність необхідності отримання дозволу на концентрацію.

Проте, положеннями Порядку передачі в оренду майна не встановлено необхідність подання орендодавцеві вищезазначеного дозволу на концентрацію, або попередніх висновків про відсутність необхідності дозволу на концентрацію разом із заявою про оренду цілісного майнового комплексу.

3. Згідно з частиною першою статті 17 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" термін договору оренди не може бути меншим, ніж п'ять років, якщо орендар не пропонує менший термін.

Пунктом 8.3. Порядку передачі в оренду майна передбачено, що строк на який укладається договір оренди, визначається за сесійним рішенням міської ради, втім зазначеним пунктом чітко не вставлено строку, на який може укладатися договір, що може призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання, які мають на меті взяти комунальне майно в оренду.

4. Відповідно до частини другої статті 18 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" орендар зобов'язаний використовувати та зберігати орендоване майно відповідно до умов договору, запобігати його пошкодженню, псуванню.

Пунктом 10.6. Порядку передачі в оренду майна встановлено, що у місячний термін після укладання договору оренди, орендар зобов'язаний укласти з балансоутримувачем нерухомого майна договір на компенсацію експлуатаційних витрат.

Втім, Порядком передачі в оренду майна не визначено, які саме витрати балансоутримувача включено до експлуатаційних витрат, компенсація яких здійснюється орендарем.

Дії Міської ради щодо затвердження рішенням 10 сесії Красноградської міської ради 7 скликання від 25.03.2016 № 248-VII Порядку передачі в оренду майна, який містить дискримінаційні положення, не дозволяють утворити прозорий механізм отримання в оренду майна, що є комунальною власністю, та забезпечити ефективне функціонування конкуренції на ринках товарів і послуг, суб'єкти яких здійснюють діяльність на території міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми.

За таких умов, надання в оренду майна, що є комунальною власністю, відповідно до Порядку передачі в оренду майна не може здійснюватися на рівних, прозорих засадах добросовісної конкуренції, а отже, дії Міської ради можуть призвести до спотворення конкуренції.

Під спотворенням конкуренції мається на увазі можливість настання наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють інтенсивність конкуренції, можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

Таким чином, внаслідок застосування дискримінаційних положень Порядку передачі в оренду майна обмежується дія конкурентних механізмів на ринках товарів і послуг, суб'єкти яких здійснюють господарську діяльність на території міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Отже, дії Міської ради, які полягають у затвердженні рішенням 10 сесії Красноградської міської ради 7 скликання від 25.03.2016 № 248 - VII Порядку надання права оренди спільної власності територіальних громад міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, окремі пункти якого містять дискримінаційні положення, а саме:

- відсутність в Порядку передачі в оренду майна положень, передбачених частиною другою – четвертою статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" щодо встановлення обов'язку орендодавця звернутися до органів Антимонопольного комітету України у випадках визначених законодавством;

- пункти 3.1.1 – 3.1.3 щодо необхідності подачі документів, не передбачених чинним законодавством;

- пункт 8.3. щодо строку, на який укладається договір оренди;

- пункт 10.6. в частині не визначення переліку експлуатаційних витрат, які мають здійснюватись орендарем,

містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статей 1, 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КРАСНОГРАДСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у затвердженні рішенням 10 сесії Красноградської міської ради 6 скликання від 25.03.2016 № 248 – VII Порядку надання права оренди майна спільної власності територіальних громад міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми, окремі пункти якого містять дискримінаційні положення, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у

вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

Припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції Порядку надання права оренди майна спільної власності територіальних громад міста Краснограда, селищ Дослідне, Степове, Куми, затвердженого рішенням 10 сесії Красноградської міської ради 6 скликання від 25.03.2016 № 248 - VII та повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (м. Харків, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 32) **у 3-місячний строк з дня їх отримання.**

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Гейда І.О.